

Innhold

FORORD	5
FORKORTELSER	11
KAPITTEL 1	
INNLEDNING	13
KAPITTEL 2	
HVA BRUKES LOV TIL? I LOVGIVNINGENS SENTRUM OG PERIFERI ..	17
1 Innledning	17
2 Mengden av lovvedtak og lovvedtakenes omfang	18
3 Lovgivningens funksjoner	20
4 Temaet for lovvedtak	22
5 Lovvedtak eller andre virkemidler – en oversikt	27
6 Lov i stedet for forskrift/instruks?	28
7 Lov eller forskrift ut fra utenrikspolitiske hensyn?	30
8 Å lovgi eller avstå?	31
9 Lovvedtak om oppgaver for det offentlige	32
10 Lovvedtak om forvaltningens organisasjon	34
11 Lovvedtak eller avtale?	35
12 Lovvedtak for enkelttilfelle?	35
KAPITTEL 3	
LOVGIVNINGSPOLITIKK, LOVGIVNINGSSTRATEGIER, LOVKVALITET OG LOVPLEIE	39
1 Hva er lovgivningspolitikk?	39
2 Hva er lovgivningsstrategier?	40
3 Temaer for lovgivningspolitikken	41
4 God lov kvalitet	42
5 Lovgis det for mye?	43
6 Eksempler på lovgivningsstrategiske spørsmål	45
7 Lovgivningspolitikk og lovgivningsstrategier i Norge	51
8 Lovpleie	53

KAPITTEL 4

NÅR ER LOVEN MODEN FOR REVISJON?	55
1 Lovendringer og lovrevisjon.	55
2 Revisjonsmoden for hvem?	56
3 Hva kan skape behov for en lovrevisjon?	57
4 Lovrevisjon i system: solnedgangslovgivning og etterkontroll	65
5 Oppsummering	66

KAPITTEL 5

FORENKLING AV REGELVERKET	67
1 Innledning	67
2 Hva er regelforenkling?	70
3 Begrensninger i forenklingmulighetene	76
4 Et bredt anlagt forenklingstiltak: Forskriftsdugnaden 1999–2001	81
5 Det er stadig et forenklingspotensial å utløse.	82

KAPITTEL 6

JURISTENES ROLLE I LOVFORBEREDELSEN	83
1 Innledning	83
2 Institusjonelle rammer og endrete forhold	84
3 Lovforberedelse – en oppgave mellom fag og politikk	84
4 Fra nordisk samarbeid til internasjonalisering	85
5 Lovgivning er blitt mer regulert	86
6 Sentralforvaltningens rolle i lovforberedelsen	87
7 Hvor kommer initiativet til ny lovgivning fra?	89
8 Lovutredning og høring	91
9 Proposisjonsstadiet	93
10 Effektivitet og tidsbruk	95
11 Juristen som lovforbereder i fremtiden.	97

KAPITTEL 7

RETTSFORSKERNES MEDVIRKNING I LOVGIVNING SARBEIDET	99
1 Innledning	99
2 Hva kan rettsforskningens resultater gi til lovgivningsarbeidet, og hva trengs i lovforberedelsen?	101
3 Hvordan kommer rettsforskerne inn i lovgivningsprosessen?	107

KAPITTEL 8

LOVUTVALGSPROFESSORENE	113
1 Innledning	113
2 Lovutvalg og andre utvalg	114
3 Lovutvalg og annen deltakelse i lovarbeid	116
4 Hvilken rolle i et lovutvalg?	118
5 Hvilket omfang har deltakelsen?	119
6 Hva bringer fakultetsmedlemmer inn i lovutvalg?	124
7 Oppsummering – og et blick fremover.	127

KAPITTEL 9

FEIL I LOVGIVNINGEN – EN INKURIE?	129
1 Innledning	129
2 Hva er feil i lovgivningen?	130
3 Feil som følge av terminologiske eller begrepsmessige endringer	131
4 Misvisende organisatoriske betegnelser	133
5 Henvisningsfeil	135
6 Avvik mellom lovtekst og motiver	141
7 Årsaker og forebyggende tiltak	142
8 Oppretting og reparasjon av feil	144
9 Sluttord	146

KAPITTEL 10

SUKSESSIVE ENDRINGSLOVER – ER DET NOE PROBLEM?	147
1 Innledning	147
2 Årsakene til suksessive endringslover	148
3 Ulemper ved suksessive endringslover	149
4 Særskilte feilkilder ved suksessive endringslover	150
5 Kan behovet for suksessive endringslover begrenses?	158

KAPITTEL 11

FORHÅNDSKONTROLL MED LOVFORSLAG – LAGGRANSKNINGEN

I NORGE	163
1 Innledning	163
2 Plikten til lovteknisk gjennomgåelse	163
3 Lovavdelingens arbeid med lovtekniske gjennomgåelser	165
4 Hva omfatter en lovteknisk gjennomgåelse?	166
5 Lovavdelingens deltakelse og bistand på tidligere stadier i lovforberedelsen	167

6	Betydningen av den lovtekniske uttalelsen.	169
7	Forhåndskontroll med lovgivning i Stortinget	169
8	Sluttord	171

KAPITTEL 12

	OM GJENNOMFØRING AV BARNEKONVENSJONEN I NORSK RETT.	173
1	Bakgrunn	173
2	Det dualistiske prinsipp og innarbeiding	175
3	Forskjellige innarbeidingsmåter	176
4	Generelt om valget av innarbeidingsmåte	180
5	Barnekonvensjonens innhold og utforming	184
6	Innarbeiding ved inkorporasjon – finnes det et bedre alternativ?	186
7	Sluttord	194

KAPITTEL 13

	NORDISK LOVSAMARBEID	195
1	Den historiske tradisjon	195
2	Forankringen i Helsingforsavtalen 1962	195
3	Mål for lovsamarbeidet.	196
4	Opptak til nordisk lovsamarbeid i det enkelte tilfelle.	200
5	Resultater av lovsamarbeidet – uniforme (ensartete lover) og nordiske konvensjoner	202
6	Fremgangsmåten i lovsamarbeidet i dag	206
7	Oppsummering: Basis og utfordringer for nordisk lovsamarbeid.	209

Forkortelser

- avtl. – lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fuldmagt og om ugyldige viljeserklæringer [avtaleloven]
- EMK – den europeiske menneskerettskonvensjon 4. november 1950
- ESA – EFTAs overvåkingsorgan
- forskr. – forskrift
- fvl. – lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltnings-saker (forvaltningsloven)
- Innst. L – innstilling til Stortinget (lovsaker) (fra og med høstsesjonen 2009)
- Innst. O. – innstilling til Odelstinget (til og med vårsesjonen 2009)
- Innst. S. – innstilling til Stortinget
- kgf. res. – kongelig resolusjon
- l.c. – sammesteds
- NOU – Norges Offentlige Utredninger
- NU – Nordisk utredningsserie
- op.cit. – i det siterte verk
- Ot.forh. – forhandlinger i Odelstinget (til og med vårsesjonen 2009)
- Ot.meld. – odelstingsmelding (til og med vårsesjonen 2009)
- Ot.prp. – odelstingsproposisjon (til og med vårsesjonen 2009)
- P – Høyesteretts plenum
- Prop. L – lovproposisjon til Stortinget (fra og med høstsesjonen 2009)
- Prop. S – proposisjon til Stortinget (fra og med høstsesjonen 2009)
- Rt. – Norsk Retstidende
- SP – FN-konvensjonen 16. desember 1966 om sivile og politiske rettigheter
- St.meld. – stortingsmelding (til og med vårsesjonen 2009)
- St.prp. – stortingsproposisjon (til og med vårsesjonen 2009)
- SvJT – Svensk Juristtidning
- TfR – Tidsskrift for rettsvitenskap
- UfR – Ugeskrift for Retsvæsen
- ØSK – FN-konvensjonen 16. desember 1966 om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter